

Założenia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005

Obszar Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 został wyznaczony w związku z wypełnianiem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Obszar ten został zatwierdzony przez Komisję Europejską, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 25 stycznia 2008r.).

Obszar złożony jest z 5 enklaw i obejmuje Beskid Śląski, fragment Pogórza Śląskiego oraz Kotliny Żywieckiej. W granicach obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240006 znajduje się obszar źródliskowy i początkowe odcinki najdłuższej rzeki Polski – Wisły. W obszarze dominują leśne siedliska przyrodnicze. Cechą wyróżniającą ten obszar jest obecność jaskiń i schronisk skalnych oraz ścian i wychodni skalnych. Jaskinie są ważnym miejscem zimowania nietoperzy.

Obszar Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 został wyznaczony dla ochrony 16 siedlisk przyrodniczych, 17 gatunków zwierząt i 2 gatunków roślin:

siedliska przyrodnicze:

- kod: 3220 pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
- kod: 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis*)
- kod: 6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie)
- kod: 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
- kod: 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- kod: 6520 górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*)
- kod: 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- kod: 8220 ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Adnrosacion vandellii*
- kod: 8310 jaskinie niedostępne do zwiedzania
- kod: 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*)
- kod: 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)
- kod: 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- kod: 9180 jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*)
- kod: 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)
- kod: 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)
- kod: 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie)

gatunki zwierząt:

- kod: 1084 pachnica dębowa *Osmoderma eremita*
- kod: 1088 kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*

- kod:4014 biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*
- kod:1096 minóg strumieniowy *Lampetra planeri*
- kod:1163 głowacz białopłetwy *Cottus gobio*
- kod:5094 brzana peloponeska *Barbus peloponnesius*
- kod:1193 kumak górski *Bombina variegata*
- kod:1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)*
- kod:2001 traszka karpacka *Triturus montandoni*
- kod:1303 podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros*
- kod:1308 mopek *Barbastella barbastellus*
- kod:1321 nocek orzęsiony *Myotis emarginatus*
- kod:1323 nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*
- kod:1324 nocek duży *Myotis myotis*
- kod:1352 wilk *Canis lupus*
- kod:1355 wydra *Lutra lutra*
- kod:1361 ryś *Lynx lynx*

gatunki roślin:

- kod: 4109 tojad morawski *Aconitum firmum moravicum*
- kod: 4116 tocja karpacka *Tozzia carpatica*

Lista przedmiotów ochrony może jednak ulec weryfikacji w toku prac nad planem zadań ochronnych.

Przedmiotowy obszar Natura 2000 w części pokrywa się z obszarem parku krajobrazowego i rezerwatami przyrody. Jedynie plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Barania Góra” spełnia wymogi przepisów art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013r., poz. 627 z późn. zm.) i dla tej części obszaru Natura 2000 nie sporządza się planu zadań ochronnych. Z kolei z uwagi na brak planu ochrony dla parku krajobrazowego oraz istniejący plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Dolina Łąńskiego Potoku”, który nie spełnia wyżej wymienionych wymogów nie może zostać zastosowana możliwość odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla tej części obszaru Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000 obowiązkowo sporządza się plan zadań ochronnych ustanawiany w drodze zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska na okres 10 lat. Zarządzenie w sprawie planu zadań ochronnych winno być wydane w ciągu 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych jest narzędziem zarządzania zasobami przyrody, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Podstawowym celem opracowania planu zadań ochronnych jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony czyli zapewnienie, że siedliska przyrodnicze i gatunki, dla ochrony których wyznaczono obszar, nie zostaną utracone. Plan ma określić aktualny stan przedmiotów ochrony, zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia ich właściwego stanu przez co należy rozumieć zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i siedlisk przyrodniczych na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania.

W świetle przepisów ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawiając plan zadań ochronnych, zobowiązany jest kierować się, przede wszystkim koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk

przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

W związku z tym, przyjmuje się następujące założenia do sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005:

1. Założenia podstawowe:

- 1) wyznaczenie zadań ochronnych na okres 10 lat (zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000);
- 2) zapewnienie, że siedliska przyrodnicze i gatunki, dla ochrony, których wyznaczono obszar, nie zostaną utracone;
- 3) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i siedlisk przyrodniczych na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania;
- 4) ustalenie działań ochronnych o charakterze „celowościowym”, tj. skoncentrowanych na realizacji określonych czynności.

2. Założenia szczegółowe:

- 1) kontynuacja inwentaryzacji stanowisk dla wybranych siedlisk przyrodniczych i gatunków;
- 2) określenie stanu zachowania siedlisk przyrodniczych, wraz z aktualizacją danych dotyczących ich rozmieszczenia i zajmowanej powierzchni;
- 3) określenie stanu zachowania gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk;
- 4) wskazanie lokalnych korytarzy ekologicznych;
- 5) ustalenie kierunku ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków na podstawie aktualnego stanu wiedzy, a w szczególności w zakresie ich liczebności (ewentualnie innego wskaźnika na podstawie, którego można określić stan populacji i tendencje zmian), zajmowanej powierzchni oraz tendencji zachodzących zmian (utrzymanie, zmniejszanie, wzrost poziomu liczebności lub zajmowanej powierzchni);
- 6) dążenie do zapewnienia stanu środowiska, umożliwiającego utrzymanie właściwego stanu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk;
- 7) identyfikacja zagrożeń dla zachowania właściwego stanu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk wraz z opracowaniem działań ochronnych i sposobów ich realizacji;
- 8) wskazanie zakresu monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków, w tym monitoringu oceny wpływu planowanych działań ochronnych;
- 9) określenie wskazań do dokumentów planistycznych;
- 10) określenie przesłanek sporządzania planu ochrony;
- 11) stworzenie ewentualnego projektu weryfikacji Standardowego Formularza Danych obszaru i jego granic.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewni możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń planu ochrony. Do prac nad planem zostaną zaproszeni przedstawiciele samorządów, rolników, leśników itd., a także naukowcy i członkowie ekologicznych organizacji pozarządowych.

Zapisy planu zadań ochronnych będą wypracowane w wyniku kompromisu wszystkich zainteresowanych stron. Zasady ochrony obszaru będące wynikiem współpracy

pozwolą zminimalizować potencjalne konflikty pomiędzy ochroną przyrody a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach będzie zamieszczał informacje o stopniu zaawansowania prac nad projektem planu zadań ochronnych oraz na bieżąco je uaktualniał na stronie internetowej www.katowice.rdos.gov.pl. Określone zostaną sposoby komunikowania się z zainteresowanymi osobami i podmiotami.